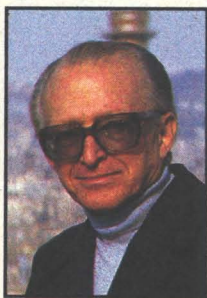

EL DAVANTAL DE

No ho dic pas per alabar-me

Les persones que em coneixen saben que no m'agrada gens parlar de mi i de les coses que escric. Per desgràcia, no es tracta d'una qüestió de simple modèstia (una virtut que em faria quedar bé), sinó d'un odi visceral a l'avorriment. Com que em passo tot el sant dia i moltes santes nits tenint-me com a motiu obligatori, biològicament imposat, sóc un tema que no tan sols no m'apassiona, sinó que m'arriba a cansar. Quan em trobo amb altra gent, m'agrada parlar d'ells i, sobretot, d'arguments que tinguin un interès general.

Però a vegades no hi ha altra sortida que trencar normes de conducta, i en ocasions he hagut de declarar en públic que pràcticament totes les històries que explico m'han passat a mi, o molt a prop meu. O bé que han estat com una mena de premonició i, a la curta o a la llarga, han esdevingut realment. Confesso que molt sovint m'ha resultat difícilíssim obtenir credibilitat, els fets han trigat anys a confirmar la veracitat dels meus contes. Com és ara el cas que em proposo de recordar tot seguit.

Fa molts anys, potser més de trenta, vaig escriure un conte que porta com a títol *Reportatge de l'esbós de la mort*. El personatge principal (que figura en el registre civil amb el nom legítim de Tomàs Duc i Sapllana) decideix un bon dia canviar-se els noms i —fins a cert punt— aspectes importants de la seva personalitat. Convoca la família i els comunica que, a partir d'aquell moment, i a

tots els efectes, es dirà Zigonni Balcatreña. La commoció que causa és enorme, i un veí i amic seu (en el relat, escrit en primera persona, sóc jo) l'agafa a part i li pregunta si la seva decisió obeeix a dificultats tributàries o a diferències amb la policia. L'acaba d'estrenar Zigonni Balcatreña, serenament, respon: «No. No fujo de cap compromís. Aquest acte meu prendrà, amb el temps, una clara significació ciutadana.»

Talment com si les veïes venin, perquè de temps, n'ha passat molt. Però la clarividència de Zigonni és motiu de meravella. Fa pocs dies, va telefonar-me a casa una veu femenina, que a mi em va semblar que corresponia a una secretària simpàtica i eficient. Em digué que em trucava per encàrrec del cantant Ricardo Solfa, el qual em convidava amablement a assistir a un dels primes recitals que faria a Barcelona. Per desgràcia, jo em trobava convalescent d'una afecció i el metge m'havia prohibit sortir de nits. Vaig haver de refusar —tot agraint-la molt— l'apreciable invitació.

Però em va quedar una preocupació que no em treu ningú. Hi ha, o hi havia, una persona amb la qual m'unia una bona amistat. Em sembla prudent callar-me'n el nom, sobretot perquè no cal. Què se'n deu haver fet? En el meu relat, l'esposa de Tomàs Duc i Sapllana, quan aquest li diu que ja no existeix i que a partir d'aleshores és en Zigonni Balcatreña, la senyora, ofesa i entristida, es considera vídua i col·loca una làpida mortuòria (amb el nom de Tomàs Duc) sobre l'escalfapanxes del menjador. Un dia, jo sorprenco en Zigonni plorant davant la làpida. En pressentir, més que no pas veure'm, la meua presència, l'afligit es tapa la cara amb les mans i, sanglotant, diu: «Pobre Tomàs! De vegades em desperta una pena i un enyorament infinits!».

Desitjo de tot cor que en Ricardo Solfa no travessi una crisi semblant. Em sabia molt de greu per ell i per l'altre.

P E R E C A L D E R S